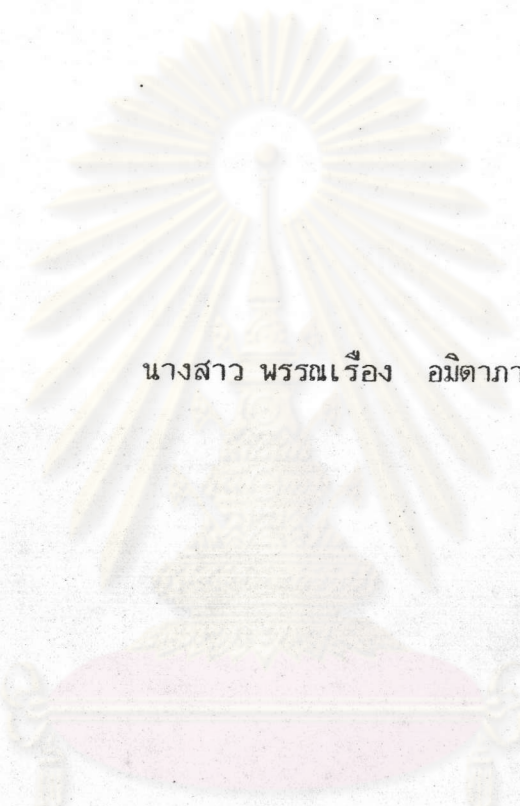

การให้ความช่วยเหลือจำแนกตามลักษณะนิสัยของพยาบาลวิชาชีพ

ตามการรับรู้ของพยาบาลหัวหน้างานของผู้ป่วย

นางสาว พรรณเรือง อมิตาภา

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วิทยานพนธ์เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาพยาบาลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

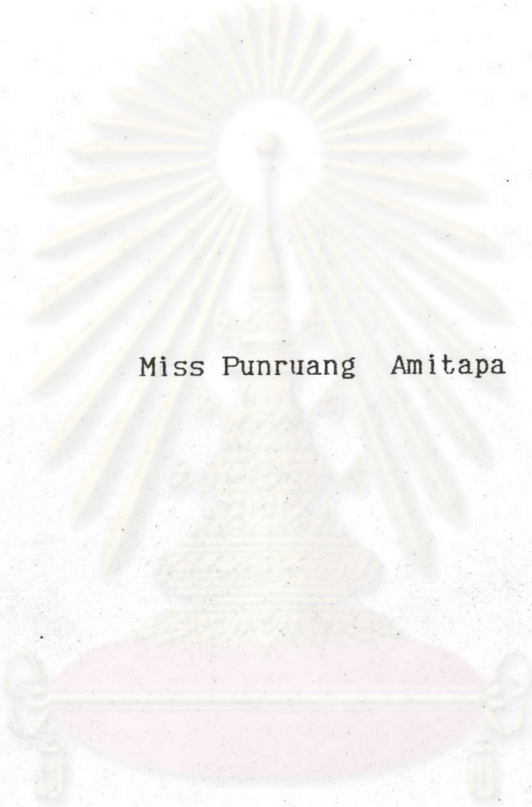
ISBN 974-576-472-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

015774

110302530

HELPFULNESS CLASSIFIED BY THE CHARACTERISTICS OF PROFESSIONAL
NURSES AS PERCEIVED BY HEAD NURSES

Miss Punruang Amitapa

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Nursing Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1989

ISBN 974-576-472-8

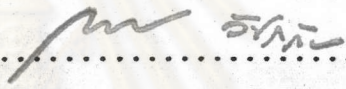
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การให้ความช่วยเหลือจำแนกตามลักษณะนิสัยของพยาบาลวิชาชีพ
ตามการรับรู้ของพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วย

โดย นางสาว พรรณเรือง อมิตาภา

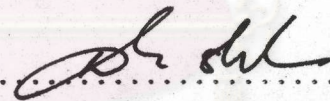
ภาควิชา พยาบาลศึกษา

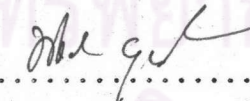
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์

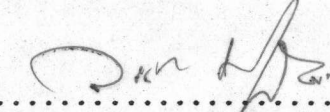
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สมคิด รักษาสัตย์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณา ปุรณโชติ)

พรรณเรื่อง อมิตาภา : การให้ความช่วยเหลือจำแนกตามลักษณะนิสัยของพยาบาลวิชาชีพ
ตามการรับรู้ของพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วย (HELPFULNESS CLASSIFIED BY THE
CHARACTERISTICS OF PROFESSIONAL NURSES AS PERCEIVED BY HEAD
NURSES) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์, 116 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการให้ความช่วยเหลือ จำแนกตามลักษณะนิสัยพยาบาล
วิชาชีพ ตามการรับรู้ของพยาบาลหัวหน้างานหอผู้ป่วย และ เปรียบเทียบการให้ความช่วยเหลือพยาบาลวิชาชีพ
ตามลักษณะนิสัย เฉื่อยชา กระตือรือร้น และขาดระเบียบวินัย โดยการจงใจ การทดแทน และการใช้ระเบียบ
วินัยของพยาบาลหัวหน้างานหอผู้ป่วย ที่มีประสบการณ์การทำงานตำแหน่งนี้ต่างกัน และปฏิบัติงานใน
โรงพยาบาลต่างกัน ตัวอย่างประชากรคือ พยาบาลหัวหน้างานหอผู้ป่วยที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลศูนย์
โรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลชุมชน สังกัดกองโรงพยาบาลภูมิภาค กระทรวงสาธารณสุข จำนวน
254 คน รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งมีความตรงตามเนื้อหา และมีค่าความเที่ยง .76 ผลการ
วิจัยพบว่า

1. พยาบาลหัวหน้างานหอผู้ป่วยให้ความช่วยเหลือพยาบาลวิชาชีพตามลักษณะนิสัยจาก
สถานการณ์ โดยช่วยเหลือพยาบาลวิชาชีพที่มีลักษณะนิสัยกระตือรือร้นได้สอดคล้องมากที่สุด
รองลงมาคือ การให้ความช่วยเหลือพยาบาลวิชาชีพที่มีลักษณะนิสัยเฉื่อยชา โดยการจงใจ และให้
ความช่วยเหลือพยาบาลวิชาชีพที่มีลักษณะนิสัยขาดระเบียบวินัย โดยการใช้ระเบียบวินัย

2. พยาบาลหัวหน้างานหอผู้ป่วยที่มีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งนี้ต่างกัน และปฏิบัติงาน
ในโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไปและโรงพยาบาลชุมชน ให้ความช่วยเหลือพยาบาลวิชาชีพตามลักษณะ
นิสัย ตามที่กำหนดไว้ในสถานการณ์ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชาพยาบาลศึกษา.....
สาขาวิชาพยาบาลศึกษา.....
ปีการศึกษา 2531.....

ลายมือชื่อผู้ให้ต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

PUNRUANG AMITAPA : HELPFULNESS CLASSIFIED BY THE CHARACTERISTICS OF PROFESSIONAL NURSES AS PERCIEVED BY HEAD NURSES. THESIS ADVISOR : ASSOCIATE. PROF. PUANGRAT BOONYANURAK, Ed.D., 116 pp.

This research was designed to study the helpfulness classified by the professional nurses as percieved by head nurses, and compared the helpfulness of head nurses by the year of expiriences and place of work. Two hundred and fifty four head nurses worked at patient units in Regional Hospital and Medical Centers, General Hospitals and Community Hospitals under the Jurisdiction of the Ministry of Public Health were selected as the sample by using a multistage sampling method. The questionnaires developed by the investigators was employed for collecting data. This instruments had been validated and its reliability coefficient was .76. The major findings were as follow :

1. Head nurses had correctly expressed their helpfulness for the active professional nurses by using the compensational method in the highest percentage following by using the motivational method for in active professional nurses and using disciplinary action for whom lacking of disciplines

2. There was no statistically significant differences at .05 level in their helpfulness according to the characteristics of professional nurses as indicated in the situations which had been shown by head nurses classified by the year of expiriences and their work place which were Regional Hospital and Medical Centers, General Hospitals and Community Hospitals

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา พยาบาลศึกษา
สาขาวิชา พยาบาลศึกษา
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิติ อภิเวศ อธิธรรม
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา อภิ ฤ
.....

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยได้รับความแนะนำช่วยเหลือและให้กำลังใจอย่าง
ยิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร. พวงรัตน์ บุญยรักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยตระหนัก
ในความเมตตากรุณาของท่านเสมอ จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

พร้อมกันนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. วรรณ ปุณฺณโชติ ที่กรุณาให้
คำปรึกษาทางสถิติอย่างดียิ่งตลอดมา คณาจารย์ภาควิชาพยาบาลศึกษาทุกท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 9
ท่านที่มีส่วนในการให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงพยาบาล หัวหน้าฝ่ายการพยาบาลและพยาบาลหัวหน้า
งานหอผู้ป่วย ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี

สุดท้ายขอขอบคุณ คุณเรวดี ศิรินคร และคุณทวีศรี กวีทอง เพื่อนผู้ให้ความช่วยเหลือใน
การทำวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งทุกท่านที่ให้กำลังใจตลอดมา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ปัญหาของการวิจัย.....	5
สมมติฐานของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	9
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	10
2. วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	43
ประชากรและตัวอย่างประชากร.....	43
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	47
การหาความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม.....	48
การหาความเที่ยงของแบบสอบถาม.....	48
การรวบรวมข้อมูล.....	49
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	49

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
5. สรุป อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ.....	64
สรุปผลการวิจัย.....	65
อภิปรายผลการวิจัย.....	68
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	75
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย.....	76
บรรณานุกรม.....	78
ภาคผนวก.....	84
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....	85
ภาคผนวก ข สถิติและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	86
ประวัติผู้เขียน.....	121

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	จำนวนประชากรและตัวอย่างประชากรจำแนกตามประเภทของ โรงพยาบาล.... 44
2	จำนวนตัวอย่างประชากรจำแนกตามประเภทของ โรงพยาบาล..... 45
3	จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่ง ไปและ ได้รับคืน สมบูรณ์และไม่สมบูรณ์ จำแนกตามประเภทของ โรงพยาบาล..... 49
4	จำนวนและร้อยละของพยาบาลหัวหน้างานหรือผู้ช่วยจำแนกตามประเภทของ โรงพยาบาลและประสบการณ์การทำงาน..... 52
5	จำนวนและร้อยละของการให้ความช่วยเหลือพยาบาลวิชาชีพตามลักษณะนิสัย โดยการจูงใจ การทดแทน และการใช้ระเบียบวินัยตามการรับรู้ของพยาบาล หัวหน้างานหรือผู้ช่วยจำแนกตามประเภทของ โรงพยาบาล..... 53
6	จำนวนและร้อยละของการให้ความช่วยเหลือพยาบาลวิชาชีพตามลักษณะนิสัย โดยการจูงใจ การทดแทน และการใช้ระเบียบวินัยตามการรับรู้ของพยาบาล หัวหน้างานหรือผู้ช่วย จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน..... 54
7	จำนวนและร้อยละของการให้ความช่วยเหลือพยาบาลวิชาชีพตามลักษณะนิสัย โดยการจูงใจ การทดแทน และการใช้ระเบียบวินัยตามการรับรู้ของพยาบาล หัวหน้างานหรือผู้ช่วย จำแนกตามประสบการณ์การทำงานในโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลชุมชน..... 56
8	เปรียบเทียบการให้ความช่วยเหลือพยาบาลวิชาชีพตามลักษณะนิสัยโดยการจูงใจ การทดแทน และการใช้ระเบียบวินัยตามการรับรู้ของพยาบาลหัวหน้างาน หรือผู้ช่วย ที่ปฏิบัติงานใน โรงพยาบาลที่แตกต่างกัน..... 58
9	เปรียบเทียบของการให้ความช่วยเหลือพยาบาลวิชาชีพตามลักษณะนิสัย โดยการจูงใจ การทดแทน และการใช้ระเบียบวินัยตามการรับรู้ของพยาบาล หัวหน้างานหรือผู้ช่วยที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน..... 60

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
10	เปรียบเทียบการให้ความช่วยเหลือพยาบาลวิชาชีพตามลักษณะนิสัยโดยการจูงใจ การทดแทน และการใช้ระเบียบวินัยตามการรับรู้ของพยาบาลหัวหน้างาน ทอผู้ป่วย ที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันในโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลชุมชน.....	61

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย